

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4364/2021
14.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Обрадовић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., општина ..., чији је пуномоћник Божидар Лековић, адвокат из ..., ради чинидбе, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2491/2020 од 01.04.2021. године, у седници одржаној дана 14.10.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2491/2020 од 01.04.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Јагодини П 32/2020 од 10.08.2020. године, која је исправљена решењем истог суда П 32/2020 од 31.08.2020. године, ставом I изреке, обавезан је тужени да солидарно са ВВ који је обавезан правноснажном пресудом П 20/18 од 11.03.2019. године, исплати тужиоцу износ од 550.000 евра у динарској противвредности по курсу по коме пословне банке у месту плаћања на дан исплате продају страну валуту – евро, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати на напред наведени износ, почев од 06.12.2013. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања. Ставом II изреке, обавезан је тужени да солидарно са ВВ који је обавезан правноснажном пресудом П 20/18 од 11.03.2019. године, тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплате новчани износ од 953.085,00 динара.

Апелациони суд у Крагујевцу је, пресудом Гж 2491/2020 од 01.04.2021. године, ставом I изреке, укинуо пресуду Вишег суда у Јагодини П 32/2020 од 10.08.2020. године, исправљену решењем од 31.08.2020. године. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд туженог обавезе да тужиоцу солидарно са ВВ, који је обавезан правноснажном пресудом Вишег суда у Јагодини П 20/18 од 11.03.2019. године, исплати износ од 550.000 евра у динарској противвредности по курсу по коме пословне банке у месту плаћања на дан исплате плаћају страну валуту – евро, са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној

камата на наведени износ, почев од 06.12.2013. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан плаћања, као неоснован. Ставом III изреке, обавезан је тужени да на име трошкова парничног поступка туженом исплати износ од 928.000,00 динара. Ставом IV изреке, обавезан је тужени ВВ да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцу износ од 915.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију захтевајући трошкове ревизијског поступка.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, на основу одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП-а на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновани су наводи ревизије тужиоца да је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 5. ЗПП-а јер му није пружена могућност да се изјасни о уговору о зајму закљученом између парничних странака дана 05.06.2013. године. Супротно тим наводима ревидента, из стања у предмету произлази да је поднесак туженог од 19.03.2014. године у ком је он указао суду на постојање тог уговора, приложивши, поред уговора о зајму новца од 05.06.2013. године, такође и своју заложну изјаву оверену у Основном суду у Ужицу под бројем Ов I бр. ../2013 од 07.06.2013. године, на основу које је извршен уписан упис вансудске хипотеке на непокретности туженог, а на основу решења Републичког геодетског завода – Службе за катастар непокретности ... број ../2013 од 21.08.2013. године, достављен пуномоћнику тужиоца дана 27.03.2014. године, што следи из садржаја повратнице здружене предмету. То значи да је суд пружио тужиоцу могућност да се изјасни о уговору о зајму новца закљученог између парничних странака дана 05.06.2013. године. Ревидент у ревизији указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Међутим, та битна повреда одредаба парничног поступка није разлог за изјављивање ревизије, на основу одредбе члана 407. став 2. тачка 2. ЗПП-а.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су били у пријатељском и пословном односу, па је тужилац често био у ситуацији да туженом позајмљује новац који му је тужени уредно враћао. У време када је туженом била потребна већа сума новца, у износу од 150.000 евра, парничне странке су сачиниле уговор о зајму дана 05.06.2013. године, а као гаранцију за враћање те позајмице, тужени је дао заложну изјаву која је оверена у Основном суду у Ужицу, а на основу које је уписана вансудска хипотека на његовим непокретностима. На основу руком писаног уговора о позајмици од 05.08.2013. године, тужилац је, у својству зајмодавца, позајмио ВВ - сину туженог, у својству зајмопримца, износ од 550.000 евра. ВВ се обавезао да тужиоцу тај износ врати у року од четири месеца са каматом од 1,5% која ће бити обрачуната приликом повраћаја целокупног износа. У том уговору је такође

констатовано да за повраћај дуга ВВ гарантује својом и имовином своје породице. Тужени је живео у породичном домаћинству са својим сином ВВ у породичној кући на имању у ..., све до 2006. године када се тужени преселио на ..., где од тада живи и привређује, тако што се бави изградњом и продајом зграда и апартмана, док је његов син - ВВ остао са својом супругом и децом у ..., а баве се пољопривредом. ВВ је такође био у пословном односу са тужиоцем, тако што су заједно трговали нафтом, па је тужилац и њему позајмљивао новац.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да између тужиоца и туженог постоји усмени уговор о зајму од 05.08.2013. године по ком је син туженог ВВ, преузео новац у износу од 550.000 евра од тужиоца, на основу руком писаног уговора коме је претходио усмени договор туженог и тужиоца, са идентичним елементима уговора који се односе на количину позајмљеног новца и услове враћања. Свој закључак о постојању солидарне обавезе туженог да тужиоцу, заједно са својим сином ВВ, врати предметни дуг, првостепени суд заснива и на постојању породичне заједнице туженог и његовог сина, сходно одредби члана 195. Породичног закона, пошто је предмет зајма – новчани износ од 550.000 евра, намењен куповини плаца на ..., чијим стицањем долази до увећања имовине чланова породичне заједнице.

Другостепени суд је, након одржане расправе закључио супротно, да је тужбени захтев тужиоца у односу на туженог ББ неоснован, пошто није прихватио исказ тужиоца да је закључењу предметног писаног уговора о зајму закљученог између тужиоца и ВВ, претходио усмени уговор о зајму са туженим ББ. По мишљењу другостепеног суда, одговорност туженог за солидарно обавезивање на исплату потраживаног новчаног износа од стране тужиоца, не проистиче ни из одредбе члана 195. Породичног закона на који се тужилац неосновано позива, јер тужилац није доказао да је између туженог и његовог сина ВВ постојала јединствена породична и економска заједница, нити да је предметни новчани износ узет и искоришћен са намером увећавања имовине породичне заједнице куповином, изградњом и продајом непокретности на ... . Супротно томе, другостепени суд је закључио да је породична заједница између туженог и његовог сина ВВ прекинута 2006. године када се тужени са супругом преселио на ... где од тада живи и привређује, док је његов син остао са својом породицом у ..., где се бави пољопривредом. При одлучивању побијаном пресудом, другостепени суд је такође имао у виду да уговор о зајму које су парничне странке закључиле дана 05.06.2013. године, а који за предмет има 150.000 евра, садржи гаранцију повраћаја позајмљеног износа тужиоцу, као зајмопримцу и то оверену заложну изјаву којом је тужени потврдио да пристаје да се у корист зајмодавцу упише хипотека ради наплате главнице, уговорене камате и трошкова за случај доцње на својим непокретностима (апартманима на ...), те да је ту заложну изјаву потписала и његова супруга ГГ, након чега је извршен упис вансудске хипотеке УЛН.бр. .. К.О. ..., која је брисана након измирења обавезе туженог према тужиоцу по том уговору. Код таквог стања ствари, другостепени суд је закључио да је логична, животна и прихватљива тврдња туженог да тужилац, са дугогодишњим искуством озбиљног привредника, позајмицу од 550.000 евра не би дао без потписа лица коме ту позајмицу даје, без обзира на пријатељство и поверење које је између парничних странака постојало и два месеца раније када је закључен уговор о зајму од 05.06.2013. године, па је одбио тужбени захтев.

По оцени Врховног касационог суда, одлука другостепеног суда је правилна.

Одредбом члана 557. Закона о облигационим односима (ЗОО), прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета. Обавезе зајмопримца прописане су одредбом члана 562. став 1. истог закона, тако што је зајмопримац дужан вратити, у уговореном року, исту количину ствари, исте врсте и квалитета. Дејства уговора прописана су одредбом члана 148. став 1. Закона о облигационим односима, тако што уговор ствара права и обавезе за уговорне стране.

У конкретном случају предметни „уговор о позајмици“ закључен је дана 05.08.2013. године између тужиоца и ВВ из ... . Тужени није зајмопримац, односно уговорна страна по том уговору, нити је са дужником ВВ, у било којој врсти материјалноправног односа који би био основ за постојање солидарне обавезе туженог у односу на тужиоца, а на основу тог уговора. То води закључку да је тужбени захтев тужиоца неоснован, па је правилном применом материјалног права, побијаном правноснажном пресудом, одбијен.

Наводима ревизије тужиоца о томе да он туженог ББ и његовог сина, ВВ, посматра као заједницу јер са обојицом сарађује годинама уназад, не доводи се у сумњу закључак другостепеног суда о непостојању породичне заједнице туженог и његовог сина ВВ. Предметни уговор закључен је дана 05.08.2013. године, а тужени ББ не живи у породичној заједници са својим сином ВВ још од 2006. године, када се он иселио из породичне куће у ... и са супругом, преселио на ... где и сада живи. При том, тужени ББ се бави изградњом и продајом апартмана на ..., док његов син ВВ обрађује пољопривредно имање у ..., а у једном периоду је имао и бензинску пумпу, односно бавио се трговином нафтом. За постојање солидарности чланова породичне заједнице сходно одредби члана 195. у вези члана 196. и 187. став 1. Породичног закона, потребно је да кумулативно буду испуњени услови и то: да се ради о имовини стеченој радом чланова породичне заједнице и обавези преузетој ради подмирења потребе заједничког живота у тој заједници. У овом случају није испуњен ниједан од наведених кумулативно прописаних услова Породичним законом за постојање солидарности туженог у погледу обавезе коју је његов син ВВ, у својству зајмопримца, преузео према тужиоцу, као зајмодавцу, уговором закљученим дана 05.08.2013. године. Тада није постојала породична заједница између туженог и његовог сина ВВ, што значи да новчани износ који је предмет тог уговора не представља обавезу преузету ради подмирења потреба заједничког живота у породичној заједници.

Наводима ревидента у ревизији о томе да је закључењу предметног уговора о зајму претходио усмени договор туженог и тужиоца са идентичним елементима уговора који се односе на количину позајмљеног новца и услове враћања, те да тужени, због болести није могао да дође у договорено време ради пријема новца па је то учинио његов син, побија се оцена доказа. Суд одлучује по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, које ће чињенице да узме као доказане, пошто је тако прописано одредбом члана 8. ЗПП-а, а ту одредбу закона другостепени суд је, при одлучивању побијаном правноснажном пресудом, правилно применио.

Из ових разлога, по оцени Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом ревидента указује на погрешну примену материјалног права, па је одлука као у ставу првом изреке донета на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП-а.

Туженом нису признати трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника – адвоката за састав одговора на ревизију, пошто тај трошак туженом није био потребан ради вођења парнице сходно одредби члана 154. ЗПП-а.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу другом изреке донео на основу одредбе члана 165. став 1. ЗПП-а.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**